

Dearvuohtasárdni Sámi girkobeivviid rahpama oktavuodas Muoffies 09.08.2013, sámediggepresideantta Egil Olli bokte

Buorit Sámi girkobeivviid oasseváldit!

Dán jagi lea goalmát geardde go Sámi girkobeivvit lágidoovvojit. Go mii dál leat čoahkkanan deike Muoffie gávpogii lea dat vuosttaš geardde go girkobeivvit dollojit norgga bealde, ja lea vuosttaš geardde go girkobeivvit dollojit lullisámi guovllus. Munnje lea stuora illu ja gudni go beasan leat dáppe dál. Sámedikki bealis, ja iežan bealis, de giittán váimmolaččat bovdejumi ovddas.

Mii sámit leat okta álbmot. Mis lea oktasaš historjá, iešdovdu, giella ja kultuvra. Min árbevirolaš orrunguovllut leat njealji riika rájiid siskkoabealde. Mis lea dáhttu doalahit min oktavuodaid, ja riikarájit eai galgga beassat botket dáid oktavuodaid. Sámi girkobeivvit leat doalut mat leat mielde nanneme min sámi oktavuodaid. Sámi girkoeallin Ruotas, Suomas, Ruoššas ja Norggas duodašta dáiguin doaluiguin dan oktasaš vuoiñjalaš ja teologalaš riggodaga mii lea mielde čatname min ain nannoseappot oktii okta álbmogin.

Risttalaš árbevierru lea šaddan oassin sámi álbmoga historjjás, ja girko- ja oskkoeallimis lea guovddáš sadi ollu sámiin. Gal dat aŋkke leat ovdamearkkat das ahte sámi kultuvrra ja vuoiñjalašvuoda dovdomearkkat eai váldo nu bures vuostá girkolaš oktavuodain. Muhto mun goit lean ilus go vásihan ahte girkku almmolaš ipmárdus ja guoddu dása lea rievdan, ja ahte sámi girkoeallin oazžu iežas lunddolaš sámi girkus. Sámit leat dál ieža mielde hábmeme iežaset girkoeallima, ja mun oainnán ahte sámi girkobeivvit lea buorre ja deatalaš váikkuhangaskaoapmi dan barggus. Dákko bokte geavahan vejolašvuoda giitit sámi girkoeallima ovddasteaddji orgánaid dan barggu ovddas man doaimmahit, ja háliidan maiddái giitit dan stuora barggu ovddas mii lea dahkkon lágideat dán jagáš sámi girkobeivviid mat dál leat jođus.

Girkobeivviid guovddáš sisdoallu ja fáddá lea dálkádatrievdamat, álgoálbmogiid luondduvuoiñjalašvuoha ja Ipmila sivdnidandagut. Dát fáttát leat erenoamáš áigequovdilát juste otná beivvi, borgemánu 9.b. Odne ávvuduvvo ONa riikkaidgaskasaš álgoálbmotbeaivi.

ONa generálačoahkkin mearridii dán beaivvi 1994s, ja dat lea maiddái sámi leavgabeaivi. Midjiide lea buorre go sámi álbmoga hástalusat ožžot fuomášumi, muhto mu oainnu mielde gal lea midjiide ain deataleabbo ahte eará álgoálbmogat odne ožžot fuomášumi, álgoálbmogat geat orrot riikkain gos ii leat seamma buorre dilli go mis lea min riikkain. Dát lea juoga man birra mun mángga geardde ožžon muittuhusaid dán jagi geassemánus go mis lei dat gudni ahte lágídit álgoálbmotkonferánsa Álttás gos álgoálbmotovddasteaddjit ollu guovlluin máilmmis ledje čoahkkanan. Konferánsa ulbmil lei ráhkkanit ONa generálačoahkkima máilme-álgoálbmotkonferánsii mii galgá dollojuvvot New Yorkas boahte jagi. Konferánsa loahppacealkámušas leat muhtun girkobeivviid váldofáttáin namuhuvvon. Dát duođašta man deatalaččat dát fáttat leat, ja dat mielddisbuktá ahte dáid beivviid prográmma šaddá ain áigeguovdileabbo.

Mun illudan oassálastit dáid beivviid, ja mun háliidan sávvat lágideddjiide ja oasseváldiid hui ollu lihku doaluiguin. Mun sávan ahte sámi girkobeivvit attáše midjiide sihke movtta ja movttiideami, ja ahte vásáhusat maiddái bidjet min jurdagiid johtui.

Giittán beroštumi ovddas!

Hilsningstale under åpningen av Samiske kirkedager 09.08.2013 i Mo i Rana v/sametingspresident Egil Olli

Kjære alle deltakere på årets Samiske kirkedager!

Samiske kirkedager arrangeres i år for tredje gang. Når vi nå er samlet her i Mo i Rana er det første gang de samiske kirkedagene arrangeres på norsk side, og det er første gang kirkedagene arrangeres i sørsamisk område. For meg er det en stor glede og en stor ære å være tilstede her. På vegne av Sametinget og meg selv takker jeg hjerteligst for invitasjonen.

Vi samer er ett folk. Vi har en felles historie, identitet, språk og kultur. Vårt tradisjonelle bosettingsområde er innenfor grensene til fire land. Vi ønsker å opprettholde og utvikle vårt fellesskap, og landegrensene skal ikke få lov til å bryte dette fellesskapet. Samiske kirkedager er et arrangement som er med på å styrke vårt samiske fellesskap. Samisk kirkeliv i Sverige, Finland, Russland og Norge fremviser med dette arrangementet den felles åndelige og teologiske rikdommen som er med på å knytte oss nærmere sammen som ett folk.

Den kristne tradisjon har blitt en del av det samiske folks historie, og kirke- og trosliv har en sentral plass hos mange samer. Det finnes nok fremdeles eksempler på at uttrykk for samisk kultur og åndelighet ikke blir så godt mottatt i kirkelige sammenhenger. Men jeg for min del er glad for at kirkas offisielle forståelse og holdning til dette er endret, og for at samisk kirkeliv får sin naturlige plass i kirka. Samene er nå selv med på å forme sitt kirkeliv, og jeg ser på de samiske kirkedagene som et godt og viktig bidrag til å oppnå dette. Jeg vil herved rette en stor takk til den jobben som gjøres innenfor samisk kirkelivs representative organer, og jeg vil takke for den formidable jobben som er gjort for å få i stand de samiske kirkedagene som vi nå er i gang med.

Sentrale stikkord for kirkedagenes innhold og tema i år er klimaendringer, urfolks naturspiritualitet og Guds skaperverk. Disse temaene er særdeles aktuelle akkurat på dagen i dag, 9. august. I dag feires FN's internasjonale urfolksdag. Urfolksdagen ble vedtatt av FN's generalforsamling i 1994 og er en samisk flaggdag. For oss er det bra at det rettes oppmerksomhet om de utfordringene det samiske folk står overfor, men jeg vil si at det er vel så viktig for oss samer å rette oppmerksomhet mot urfolk i andre land som ikke er like godt

stilt som vi er i våre land. Dette er noe som jeg personlig fikk mange påminnelser om da vi i juni i år hadde æren av å være vertskap for en stor urfolkskonferanse der representanter for urfolk fra store deler av verden var samlet i Alta. Formålet med konferansen var å forberede FNs generalforsamlings verdenskonferanse om urfolk som skal avholdes i New York neste år. I sluttdokumentet fra konferansen er flere av de nevnte hovedtemaene under årets kirkedager omtalt. Dette er med på understreke viktigheten av disse emnene, og er i enda sterkere grad med på å aktualisere programmet under dette arrangementet.

Jeg ser frem til å være her disse dagene. Jeg vil ønske arrangører og deltakere til lykke med arrangementet. Jeg håper at de samiske kirkedagene vil gi oss alle både glede og inspirasjon, og at opplevelsene også gir oss grobunn for refleksjoner.

Takk for oppmerksomheten.